

Vatro J. Grill kandidira za mestno zbornico

Med Slovenci, ki so vložili peticije kot kandidatje za mestno zbornico, je tudi Mr. Vatro J. Grill, znan clevelandski rojak in bivši dolgoletni urednik "Enakopravnosti".

Niti na misel nam ne hodi, da bi peli komu slavo, ki so ceneno blago in ki spravljajo navadno v zagona, ki so mu namenjeni, in onega, ki jih piše — mu ni lizunstvo v krvi. Ker pa je treba vsakega kandidata predstaviti volilecem, da dobe vsaj priličen vpogled, kakšnega kova mož je, zato smo napisali te vrste v splošno informacijo našim slovenskim volilecem.

Ce kdo pozna potrebe slovenskega ljudstva, njegove težave, radosti in trpljenje, je to slovenski časnikar, ki je s svojimi ljudmi v neprestanih stikih. Mr. Grill urejeval list "Enakopravnost" 16 let, pri čemer se ni nikoli izneveril interesom, ki jih je smatral kot boljše za našo ljudo in za vsebočo javnost. Poleg preliče dela, ki ga je imel s pisanjem dnevnika — pri čem ni bil edina moč — je vendar v vseh teh letih delal še čas, da se je vsestransko in aktivno udeleževal slovenski glasbeni in dramski kulturi. Za razne pevske dramske vaje in nastope je žrtvoval nešteto ur prepočnega nočnega počitka, udeleževal se je kot kulturni edavatelj, kadarkoli ga je pozvala ta ali ona narodna skupina, nastopal je kot govorniški propagator raznih društvenih akcij bratskih organizacij, kot širitelj in pošejeval idej, ki jih je narekovala našim ljudem neobčujna ljubezen do trpečega bližnjega. Kot dolgoletni urednik se je udeleževal v Slovenski narodni čitalnici, ki je pevec je doprinal svoj delež k slovenski pesmi, kot članjen diletant k slovesu dramskih društev. Vse njegovo dosedanje življenje je bilo posvečeno delu za našo ljudo, iz katerega je izšel in kateremu nenehoma zvstvo

V milijonskem mestu Clevelandu je 33 mestnih svetvalcev. Samo 33! Samo 33 mestnih svetovalcev zastopa v potrebe mestnih volilcev, samo 33 mož poleg pana in njegova kabineta nosi odgovornost za finančne, lne, pravne in vsakovrstne ostale važne in kompliciradeve tega milijonskega mesta. Iz tega sledi, da bi oral biti vsak councilman mož inteligentnega razuma in sokih kvalifikacij, ki bo mogel naglo doumeti zamotaproleme mestnih financ, javnopravnih in religijnihdev, mestnega pravosodja in stotine drugih zadev, ki pojavljajo v toku vsakdanjega življenja. Mr. Grill je leg svojega vsestranskega udeleževanja absolvirjal na egijski univerzi tudi študije prava ter postal ploniran odvetnik in je kot tak nekaj časa vršil svojo eligentniško prakso. Ker je v njegovi osebi združenih dvoje vori to dejstvo že samo zase o njegovih kvalifikacijah, ker se je poleg tega vse svoje življenje udeleževal v iši sredi v delu za svoj narod, sodimo, da je on mož, je vreden našega zaupanja in priznanja, katerega mu do dali slovenski volilci 23. varde s tem, da mu pri imarnih volitvah dne 3. oktobra oddajo svoj glas ter are križ pred njegovim imenom. Volimo za Mr. Vatro Grilla, ki kandidira za councilmana 23. varde, pa bomo dali svoj glas kandidatu, čigar preteklo življenje in olovanje med našimi ljudmi nam jamči, da bo vsikdar sloval z iskrenostjo za interese slovenske javnosti.

Japonska protestira proti nemško-sovjet-

skemu paktu
podpisom rusko-nemške
pogodbe, se je razsula v
prah tudi smešna zadeva:
antikomunističen pakt.

TOKIO, 26. avgusta. — Japanski poslanik general Hiroghiladi v Berlinu protestira proti vladi, ki protestira proti identitvi sovjetsko - nemškega akta medsebojnega nenapada-ja. Ta protest pomeni izstop Japanske iz antikominterne fronte, v kateri se je pridružila Nemcem in Italiji. (Ta "antikomunistična fronta" je postala zdaj ploha ena najbolj smešnih zadev

Izlet članstva soc. Zarje

Kakor je bilo že poročano, priredijo člani in članice soc. "Zarje" članski izlet v nedeljo (jutri) na Tackovi farmi v Mentor. Zato se opozarja vse, kateri hočejo iti s trukom, da pridejo v Slov. nar. dom točno ob 9. uri dopoldne. Ob tej uri odpelje truk in se spotoma ustavi tudi pred S. D. D. na Waterloo ter odpelje naravnost na izletni prostor in se več ne vrne do zvečer.

in je eksplodirala v zrak v trenutku, ko sta Ribbentrop in Molotov podpisala sovjetsko-nemški pakt. Op. uredništva.)

V japonski-noti je rečeno, da je Japonska prisiljena do tega koraka, ker rusko-nemški sporazum krči temeljne točke, zaradi katerih je bila ustanovljena protikomunistična fronta.

Kratke vesti iz življenja in sveta

BELGIJA POZVALA 350.000 MOŽ

Bruselj. — Belgijski kabinet je včeraj odredil, da se pokliče pod zastave 350.000 mož. Vsem častnikom in vojakom, ki se nahajajo na dopustu, je bilo ukazano, da se morajo nemudoma vrniti v vojašnice.

NACISTI ZAPUŠČAJO PALESTINO

Jeruzalem. — Na ukaz nemškega konzulata je pričelo odhajati iz Palestine stotine nacistov, ki so tam naseljeni večinoma na svojih posestvih. Angleške vojaške oblasti so rekvirirale veliko število avtobusov za prevažanje vojaštva.

TURISTI VRO V STOCKHOLM

Stockholm. — V Stockholmu na Švedsko je prišlo danes stotine ameriških in drugih turistov iz Varšave in iz drugih evropskih nevarnih zon.

ITALIJA KLIČE NADALJNE VOJASTVO

Rim. — Italija je pozvala pod zastave vojaške letnike 1903 do 1913. Vojastvo se mora javiti v vojašnicah do 3. septembra.

AVSTRALIJA SE PRI- PRAVLJA NA VOJNO

Canberra, Avstralija. — Avstralska vlada je izdelala svoje načrte za slučaj vojne. Vlade orožarne so natrpne orožja in municije, skladišča so polna živil. Vlada je okrnila eksportno trgovino.

Kanadske oblasti so zasegle nemško ladjo

Člani kanadske jezdeče policije so prišli na krov nemškega parnika ter ga v imenu vlade zasegli.

QUEBEC, 26. avgusta. —

Člani kanadske jezdeče policije so danes zjutraj zasegli nemški parnik Koenigsberg, ki je pripil po St. Lawrence reki. Policija je zasegla ladjo z varantom, ki dolži Nemce tatvine, nakar so spravili ladjo v kanadsko pristanišče.

Ladja se je hotela vrniti v domovino, ne da bi raztovorila ves svoj tovor. Kapitan ladje je namreč sledil ukazom nemške vlade, ki se glasi, naj se vse ladje nemudoma vrnejo v Nemčijo.

Zahtevo po zasegu ladje je vložila C. R. Mackenzie Co., ki je imela dobiti s parnika 400 ton tovara, katerega pa je parnik le malo iztovoril.

Kanada se pripravlja na vojno

OTTAWA, Ont., 24. avgusta. — Danes je kanadski kabinet podvzel prve korake, da se postavi vso kanadsko trgovino in industrijo na vojno bazo. Kanadsko vlada je izjavila, da posveča vso pažnjo razvojem v Evropi in kakor hitro bo uvidela, da so zaman vsi napor, da se ohrani evropski mir, bo sklicala k zasedanju parlament, zaradi česar morajo biti pripravljeni vsi člani za takojšnje odpuščanje v Ottawa.

Vlada izdeluje zdaj načrte za vpoklic rezervistov in vojaških novincev.

V. MOLOTOV BO POSETIL BERLIN

Iz zanesljivega vira se poroča, da bo prišel Molotov, sovjetski premier in komisar zunanjih zadev, prihodnji teden v Berlin.

MOSKVA, 25. avgusta. — Neki visoki sovjetski uradnik je danes izjavil, da bo odpotoval Vjačeslav Molotov, ruski premier in komisar zunanjih zadev, prihodnji teden v Berlin, kjer bo izmenjal odobrene pogodbe, nakar bo razpravljal s Hitlerjem o splošnih rusko-nemških odnosih.

Istočasno se naznanja, da so člani angleške in francoske vojaške misije odpotovali o polnoči iz Moskve proti domu.

Angleški in francoski poslanik sta se danes eno uro razgovarjala z Molotovom ter sta dobila vtis, da sovjetsko-nemški sporazum izključuje zadnje možnosti, da bi se dosegel angleško-francosko - ruski sporazum glede ustanovitve skupne mirovne fronte.

Francozi podirajo pontonske mostove preko Rena

Francozi inženirji so pričeli s podiranjem mostov, in z miniranjem železniških mostov, ki vežejo obe državi.

BAZEL, Švica, 25. avgusta. — Francozje so pričeli nocoj podirati pontonske mostove med Nemčijo in Francijo, ki so razpeti preko Rena, severno od švicarske meje.

Most pri kraju Hueningue, ki je največji v tej pokrajini, je bil podrt danes zvečer.

Železni in betonski železniški mostovi, ki so zdaj še edina vez med obema državama, so bili podminirani ter pripravljeni, da se jih lahko vsak trenutek požene v zrak.

Pariz, 25. avgusta. — Francoski premier Daladier je pozval danes francoski narod, naj se pripravi na največje žrtve, ki jih bo morda treba doprinesiti za obrambo domovine.

NAVAL NA PARNIKE

LONDON, 25. avgusta. — Tisoče Amerikancev v Evropi si danes prizadevajo odpotovati v Ameriko in ponujajo silno visoke cene za postelje na ladijskih hodnikih in po raznih kotih, kamorkoli je mogoče postaviti posteljo. Londonski turistični uradi so natrpni ljudi, ki bi radi čim prej odpotovali iz Evrope.

Zaradi pomanjkanja ladij, ki bi pripeljale v Ameriko približno 69.000 Amerikancev, ki se nahajajo zdaj v Evropi, bo najbrž ameriška vlada poslala svoje ladje v Evropo, s katerimi jih bo pripeljala v domovino.

Pojasnilo

Ker je bilo včeraj pomotoma izpuščeno iz oglasa piknika na Glačevih prostorih, odkod bodo vozili avtomobili jutri, naj cenjeno obitvstvo vzame naznanje, da od konce Nottingham kare, od 1 do 3 ure in sicer brezplačno. V slučaju dežja se zabava vrši v Slov. nad. domu na St. Clair Ave.

ITALIJA NA UMIKU?

LONDON, 26. avgusta. — Italijanska vlada je sporočila, da italijanska diplomacija še ni izčrpala vseh sredstev v prizadevanju, da se doseže mirni sporazum. Kakor znano, je naletela morebitna vojna, v kateri bi se Italija borila ob strani Nemčije, na največji odpor v vseh krogih, kraljevskih, fašističnih in v krogih splošne javnosti. V Berlinu vlada zaradi tega močan vtis, da je velika možnost, da ostane Italija v slučaju vojne nevtralna.

Kralj svari dučega pred vojno ob strani Nemcev

Kralj je posvaril Mussolinija po nasvetu visokih fašističnih voditeljev, ki vidijo ob strani Nemčije svoj pogin.

WASHINGTON, 25. avgusta.

Preden je predsednik Roosevelt poslal svoj mirovni apel italijanskemu kralju, je bil obveščen po svojih zaupnih svetovalcih, da se je kralj Viktor Emanuel zdaj privikrat po dolgih letih opogumil ter povedal Mussoliniju v brk, da italijansko ljudstvo ni pri volji iti ob strani Nemčije v vojno.

Predsednik je izvedel, da je podvzel italijanski kralj ta korak s polno podporo in nasvetom voditeljev fašistične stranke, ki vidijo, da jih zveza z Nemčijo peha proti brezdnu, kakor tudi s podporo onih, ki stojijo blizu prestola. Mussolini je bil posvarjen, da mu italijansko ljudstvo ne bo sledilo v vojno ob strani Nemcev.

Te informacije, ki jih je prejel predsednik Roosevelt, so ga v glavnem napotile, da je poslal svoj mirovni apel kralju in ne Mussoliniju.

Sodna obravnava proti Litvinovu in Trojanovskemu?

Bivši komisar zunanjih zadev in bivši poslanik v Washingtonu, se bosta morala baje zagovarjati pred sovjetsko vlado.

VARŠAVA, 25. avgusta. — "Kuryer Warszawski", tukajšnji časopis, priobčuje depešo iz Moskve, da bo uvedla ruska vlada sodni proces proti nekaterim važnim in uglednim osebnostim, ki bodo obtožene "spletkarenja z Anglijo in Francozi, da se potegne Sovjete v imperalistično vojno."

Glavni obtoženci bodo baje Maksim Litvinov, bivši sovjetski komisar zunanjih zadev, Aleksander A. Trojanovski, bivši sovjetski poslanik v Washingtonu, in J. C. Datan, bivši sovjetski poslanik v Poljski. Poslanik Ivan M. Maisky pa bo odpoklican iz Anglije.

Pozdravi

Eddie Slejko, Lou Sadar in Tom Oblak pošiljajo pozdrave iz Columbusa, kjer igrajo v Ohio State Fair Band. Se do zabava v prvih dveh tedna tam.

ZADNJI RAZVOJI POLOŽAJA V RAZBURJENI EVROPI

Vse nemške ladje, ki se nahajajo v inozemskih pristaniščih, so pozvane nemudoma domov.

VLADA POLJSKE JE SPREJELA ROOSEVELTOVE PREDLOGE

PARNIK SE IZOGNE HAMBURGU

London. — Družba United States Lines je sporočila kapitanu svojega parnika President Roosevelt, naj se vrne iz Marseillesa domov, mesto da bi odplul naprej v Hamburg, kakor je bilo prvotno določeno.

ISKANJE MISICASTIH TATOV

LITCHFIELD, Minn. — Policija išče tatove, ki so morali imeti silno telesno moč, ker so odnesli izpred mestne hiše dvoje topov iz civilne vojne. S topovi vred so odnesli tudi cementne podstavke.

AMERIKANCI HITE V DOMOVINO

Boulogne, Francija. — Skoraj 1.000 Amerikancev je nenadoma prekinilo svoje počitnice ter dospelo semkaj, kjer se bodo vkrcali na nizozemski parnik New Amsterdam, ki jih bo odpeljal v domovino.

Spopad med Nemci in Poljaki; en Nemec ubit

Na poljskem ozemlju sta se spopadli nemška in poljska konjeniška patrulja. — Poljaki zaplenili nemško strojnico.

VARŠAVA, 25. avgusta. — Danes je bil v spopadu med Nemci in Poljaki ubit prvi nemški vojak na poljski zemlji. Sicer je bilo na meji že prej več ubojev na obeh straneh, toda ti spopadi so bili označeni kot praske "oboroženih band."

Spopad poljskih in nemških patrulj se je završil v bližini Ostroleke, na meji med Poljsko in Vzhodno Prusijo. Poljska poročila naznanjajo, da je nemška patrulja prodrla en kilometer na poljsko ozemlje, kjer jo je presenetila poljska straža. Nemci so otvorili na Poljake ogenj iz lahke strojnice, nakar so pričeli streljati tudi Poljaki. Nemška patrulja se je nato umaknila nazaj na svoje ozemlje, puštevč na mestu mrtvega poveljnika Kastenhagna, korporala

WASHINGTON, 25. avgusta.

Predsednik Roosevelt je poslal nocoj Hitlerju že drugo osebno noto, kateri je priložil odgovor Mosciškega, predsednika Poljske, ki zagotavlja predsedniku Roosevelt, da poljska vlada sprejema Rooseveltov predlog in da je pripravljena s pogajanjem rešiti sporna vprašanja med Nemčijo in Poljsko. Hitler ni doslej še na nobeno Rooseveltovo noto odgovoril.

BERLIN, 26. avgusta. — Nemška vlada je podvzela važne korake, da bo pripravljena za vsako mednarodno nujnost.

Poroča se o važnem premikanju čet proti poljski meji. V mestu Gleivitzu so častniki nemškega štaba zavzeli celo nadstropje največjega hotela.

Predic proslave Tannenberga

Sinoči malo pred polnočjo je bilo naznanjeno, da je preključana proslava 25. obletnice bitke pri Tannenbergu, ki se je imela vršiti v nedeljo. Vzrokov za to je več eden je sedanja velika kriza, drugi pa, ker bi bilo Hitlerju nekam nerodno v tem trenutku proslavljati zmago nad Rusi, s katerimi je pravkar sklenil pogodbo nenapadanja.

Prav tako je bil preklčan nacijski kongres v Nuerenbergu, ki se je imel pričeti dne 2. septembra.

Nemčija se je izolirala od vsega sveta

Sinoči se je Nemčija za sedem ur faktično izolirala in odrezala od vsega sveta. Od 6:30 zvečer včeraj pa do 2. ure zjutraj danes je nemška vlada uknila z inozemstvom vse telefonske, telegrafske in kabelske zveze ter se je faktično izolirala od vsega sveta.

Ladje pozvane domov

Vse nemške ladje, ki se nahajajo v inozemskih pristaniščih, so nujno pozvane domov, one nemške ladje, ki so imele odpluti, pa morajo ostati v domačih lukah.

Nemci morajo oditi iz Anglije

LONDON, 26. avgusta. — Nemško poslaništvo v Berlinu je pozvalo vse nemške državljane, ki prebivajo v Angliji, naj nemudoma zapuste deželo ter odpotujejo v domovino.

prvega konjeniškega polka. Poljaki so zaplenili nemško strojnico.

IZSELJENSKI MUZEJ V LJUBLJANI

V četrtek se je zgledil v našem uredništvu Rev. Kazimir Zakrajšek, vodja župnije sv. Križa v Ljubljani, ki je svoje čase služboval tudi v New Yorku, Clevelandu in Chicagu. Rev. Zakrajšek, ki se zlasti udeležuje v zadevah slovenskega izseljenstva v inozemstvu, je povedal, da se bo ustanovilo v Ljubljani izseljenski muzej, kateremu naj bo našim poznim rodovom ohranjeno vse, kar je doprineslo k našemu gospodarskemu stanju in naši splošni kulturi v inozemstvu. V to področje bo spadalo v prvi vrsti naše časopise, naše bratske

podporne jednote in zveze, naši gospodarski in kulturni zavodi, pevska, dramska in druga društva, naše čitalnice, itd., itd. G. župnik Zakrajšek je izjavil, željo, da bi pri tej nalogi sodelovali vsi sloji ameriške Slove-nije z svojimi listi, ne glede na politično ali versko prepričanje, v posameznikov ali skupin, ker končno smo vendarle ena sama slovenska celota, katere dejanja in nehanja ne smejo utoniti v morju pozabljenosti. G. Zakrajšek je izjavil, da bo obiskal tudi ostala uredništva slovenskih listov v Ameriki.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Člani raznašalci v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Združene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DOBA REALNE POLITIKE IN MONAKOVSKIH PAKTOV

Pravijo, da pod soncem ni ničesar novega. Da je gornja rečenica resnična, smo se imeli priliko prepričati ob sklepu sovjetsko-nemškega pakta medsebojnega nenapadanja, ki ni zaprl sape samo nam, ki nimamo s tem paktom neposredno ničesar izgubiti, temveč tudi marsikaterim visokim avtoritetam, katerih prestiž leži danes v blatu pod nogami mimoidočih ljudi.

Kakšne bodo posledice tega pakta, danes še ne vemo; prav tako ni še jasno, kaj je boljševiške državniške napotilo do tega usodnega koraka, ki ga demokratično orientiran človek danes še ne more doumeti, čeprav si v upravičilo sovjetskih državnikov kliče v spomin dosledno preziranje njih mnenja in njihov prepotrebni končni obračun z Japonci, ki pa more priti samo tedaj, če si Rusi zavarujejo na zapadu hrbet, to je, če so prepričani, da jim Nemčija ne bo zasadila noža v ledja, ko bodo zaposleni na Daljnem vzhodu.

Vse to ne more opravičiti gorostasne komedije, ki so jo vprižarjali sovjetski in nacistični impresariji, ko so igrali svetu svojo sijajno glumo z antikointernimi pakti, s svojim besnim in zagrizenim napadanjem drug drugega, s svojim neizprosnim bojem proti nacizmu oziroma komunizmu, s svojim mefistovsko-ciničnem zasmehovanjem nasprotnih si simbolov: kladiva in srpa, kljukastega križa in butare s sekuro.

S kakšnimi čuvstvi—ne glede na to, kaj je stalo kot stava v igri—je rusko ljudstvo gledalo na letališču v Moskvi plapolajoče zastave s kljukastimi križi, o katerih so ga sovjetski vlastodržci učili, da jih mora sovražiti in pljuvati nanje? Kako da se ni podrl nad Moskvo nebosvod, ko so na letališču v Moskvi odjekali pozdravi v strumni pozi stoječih Nemcev: Heil Hitler! Kako bodo sovjetski vlastodržci pojasnili strmečemu svetu in inteligentnim masam svetovnega proletarijata, da je bila vsa dosedanja gonja le spretno vprižorjena komedija, ki nima z realnostjo ničesar skupnega?

O, da, tudi z realnostjo ima to marsikaj skupnega, kakor moremo presoditi po temeljitem preudarku, ki razgrinja koprene marsikaterih nepojmljivih tajen.

V Moskvi je plapolal te dni kljukasti križ Adolfa Hitlerja, neizprosne "sovražnika" boljševizma, ki si je nadel za življenjsko nalogo, iztrebiti boljševizem z zemeljskega površja.

Kakor poročajo listi, se je pripeljala nemška delegacija v Moskvo z letali tipa Kondor, katera letala so se tako "sijajno" obnesla v bombardiranju španskih žena in otrok, ki so jih bombardirali nemški letalci Kondor legije... Če se je nahajal ob prihodu Nemcev na moskovskem letališču kak ruski letalec, ki se je boril v Španiji, so mu morala letala, ki so pripeljala nemške delegate, obuditi kaj čudne spomine.

Okoli konferenčne mize v Moskvi je sedelo samo par, morda pet, šest mož, toda navzoči so bili tudi mnogi drugi, ki so bili nevidni. Dvorana v Kremlinu, kjer sta Stalin in Molotov pozdravila Ribbentropa, duševnega očeta in iniciatorja protikomunističnih paktov, je morala biti polna—duhov...

Da, duhov! Duhov generalov, ki so bili postavljeni ob zid, ker so bili obtoženi vprav tega, kar se je zdaj v Moskvi dogajalo: prizadevanja do sestanka in sporazuma boljševiških in nacističnih glavarjev. Če ima Stalin kaj vizionarnega pogleda, je moral videti te duhove, ki so se gnetli okoli konferenčne mize. Če je Stalin pozorno pogledal preko Ribbentropovih ramen, je moral videti senco Tuhačevskega in žalostni nasmeh mrtvega generala, ki ga je s to konferenco sam Stalin, največji Mojster Rusije, odvezal njegovega "zločina," za katerega je moral pred puške strelcev, ter mu dal s tem Svoje najvišje zadoščenje... Hitler je na tej konferenci ogoljufal in izdal Hitlerja, Stalin pa se je le poklonil duhu mrtvega Tuhačevskega...

To je slika, ki se nudi danes povprečnemu opazovalcu položaja.

Druga slika—slika realne politike, katere geslo je: biti ali ne biti!—požreti druge, ali se požreti dati!—pa meče na položaj drugačnoluč. — Kakor smo v našem

uredniškem članku v sredo navedli, je bila Rusija polnih dvajset let tarča prezira in zasmeha profesionalnih diplomatov Anglije in Francije. Vsem so se v spominu prizadevanja komisarja zunanjih zadev Litvinova, ki je rotel Francijo in Anglijo, naj v sporazumu z Rusijo zaustavi pohod nacizma in fašizma. Vsa prizadevanja Rusije so bila bob ob steno. Tako smo doživeli izdajo nad Abesinijo, Avstrijo, češkoslovaško, špansko, nad Memelom in rokovnjaštvo ruskih sovražnikov Japoncev v nesrečni Kitajski. Da je bila pa mera ruskega ponižanja polna, je izjavila Poljska—tista država, za katere kožo je v prvi vrsti slo—da ne mara pomoči ruskega vojaštva na svoji zemlji. Za vsem tem pa je tičal Chamberlain, ki se je pri vsej svoji politiki slepomišenja ravnal po izreku, naj ne veleva, kar dela desnica. Pred javnostjo je obsojal nacistične rope, istočasno pa je mežikal Hitlerju, naj se obrne na sever, proti Rusiji.

Pri vsej stvari gre za politiko sile, za "Power politics," za politiko samoohranitve v svetu hijen in volkov. In v tej politiki samoohranitve so Rusi prehiteli Chamberlaina, ki je dal vsemu svetu nauk, kako se sklepajo "monakovski" pakti in kako se postavlja narode pred zaključna dejstva. V dolgi dobi svoje državniške kariere je zdaj privrati zaužil dozo grenkih zdravil, ki jih je doslej samo drugim predpisoval.

Chamberlainovemu in Daladierovemu monakovskemu paktu so postavili Rusi nasproti svoj lastni "monakovski sporazum."

Pravica, ki je v borbi za samoohrano Angležem in Francozom dovoljena in priznana, tudi Rusiji ne sme biti zanikana!

UREDNIKOVA POŠTA

SLOVENSKA PESEM JE DONELA

Vsakemu človeku se srce o- greje, ko se spomni sijajnega uspeha nedeljskega koncerta v Gordonu parku. Složnost in so- delavnost nam dokazuje, da v sloji je moč.

Ob tej priliki se moramo za- hvaliti vsem posameznikom in društvom, ki so žrtvovali svoj čas in denar, da se je uresničila ta manifestacija naše kul- ture.

Pokazali smo, da nas ni sram v javnosti zapeti našo lepo slo- venko pesem, ker naša pesem ni pristransko vpitje naroda, ki živi na svojih zgodovinskih dogodkih, kakor nas je opo- mnil g. Ivan Zorman, ampak je izraz slovenske duše, naše pe- smi so izraz naroda, ki ljubi svobodo, kakor nam je izvršno zapel odrasli zbor.

Poročajo, da je bilo kako v lepih in izbranih besedah v an- gleščini je orisal g. Ivan Zor- man ameriškiemu narodu po- men in izvir naše slovenske kul- ture.

Začudili smo se, ko smo sli- šali mlade pevce, ki so pod vo- dstvom g. Ivana Zorman tako lepo zapeli naše slovenske pe- smi in njegovo "Pesem ame- riške mladine," prav iz srca so zapeli in na takih leži bodočnost slovenskega jezika v Ameriki.

Vsi drugi mladinski zbori so pa nastopili pod vodstvom g. Louis Semeta. Brezdvomno so se navzoči člani znanih ameri- škkih pevskih zborov čudili, da naša mladina s ponosom spo- znava svoje slovenske prade in tradicije slovenskega na- roda, ki so popisane v naši pesmi. Vse pesmi so zapeli izvršno in "Zabja svatba" je dala progra- mu živahno razpoloženje in pe- sem "America" pa je dala pa- triotičen vtis.

Vse je vstalo in s tem dalo priznanje svobodni Ameriki, ko so mlada srca zapela tako na- vdušeno, da se je povsod sliša- lo... let freedom ring.

Res, prav lepa hvala staršem, otrokom, društvom, gg. Zormanu in Semetu za njih neumorno delo z mladinskimi zbori.

Dasi je imelo društvo Ivan Cankar prav malo časa za pri- pravo, kakor tudi Jankovičev orkester in jim je povrh še manjkalo prostora, vendar so naši Janezi in Micke zaplesali tako, da se je vse kadilo. Vem,

Mladina naj poje

Poletje bo kmalu pri kraju — šola se bo začela za vse uka- željne — mlade in stare. Na- vada je, da se naše aktivnosti po domovih oživijo z začetkom šolskega leta. Tako je opaziti pri dramskih društvih in pev- skih zborih, sploh pri vseh sku- pinah, ki se udeležujejo na kul- turnem polju.

Skupni mladinski zbori so i- meli tudi nekake počitnice, to pot so izostali od vaj eni, dru- gič spet drugi.

Na starše se apelira da zopet pošiljajo redno svoje mlade k pevskim vajam pri posameznih zborih.

Da, vabljeni so tudi drugi o- troci, ki imajo veselje do pet- ja! Pošljite jih in z veseljem jih bomo sprejeli med ostale. Pride lahko vsakdo do 18. leta. Naše mnenje in delo je, da naj bo mladina skupaj, naj raja in poje skupaj. Kdor jih je vi- del, je vesel nad njihovo ne- dolžno zabavo, ravnotako kot takrat, ko jih sliši.

Ta apel posebno sliši collin- woodskemu zboru pri Slov. Del. Domu, kajti oni imajo nasto- piti ob otvoritvi prizidka, ali New Bowling prostorov.

Kdor želi domu napredka in dobrega vtisa naših stvari o- krog tega doma, naj se potru- di — isto velja onim, ki žele na- predka Slov. Domu na Hol- mes — potrudite se in pošljite svoje otroke na vaje tam.

Zadnjič, to je 13. avgusta je zbor pri Slov. Del. Domu imel izlet na prijazne Novakove far- me v Trumbullu. Kot povsod, se je tudi tu marsikdo "zape- ljal" in prišel končno zdrav, čil in vesel v kolobarju na prazni- no zabavo in izlet. Bilo nas je kakih sto, torej malo več kot izlet. In da bi videli Novakove kako so vam bili veseli! Vzeli so vso mladino kar za "svoje". Da se je tako lepo in veselo za- bavalo gre priznanje odboru, ki da mladini vedno kako poseb- no zabavico in pa Cergolu in Ogrincu za darovani candy. — Mandelnovi lekarni pa za daro- van sladoled, drugo se je dobi- lo pri našem Potokarju, torej vse v redu in ni čudno, da so tako lepo peli kar brez pevovo- dje g. L. Semeta.

Starši, storite dobro sebi in otrokom s tem, da jih spet red- no pošljete na vaje, oni, ki jih še nimate pri zborih pa storite to takoj, kajti nastopiti bo tre- ba takoj od kraja tu in tam v prilog ene ali druge koristne narodne stvari.

Za Skupne mladinske pevske zборе:

Joseph A. Siskovich, preds.

Progresivni izlet

Ker gre izletniška sezona h koncu, smo se odločili prirediti "Progresivni izlet". Tem po- tom obveščamo, želimo in kličo- mo vse zavedne delavce in de- lavke širom Clevelanda in oko- lice, da se udeležite tega izleta. Število progresivnih delavcev z vsakim dnem bolj narašča; progresivna ideja se sama kre- pi in poživlja za naš skupni na- stop in združenje.

Vsak zaveden delavec ali de- lavka se danes šteje med pro- gresivce, zato se tudi ne ustra- ši nikdar dela požrtvovalnosti; nikdar in nikjer ne skriva svo- jega prepričanja. To je delav- ska zavednost in temelj progre- sivne ideje!

Na izletu se osebno spozna- mo, poživimo duha za nadaljno delo.

Zato vam kličemo:

Dobrodošli na Progresivni iz- let dne 27. avgusta na prijaz- ni farmi pri Frank Glatch.

Preskrbljeno bo z vsemi do- brotami. Čisti dobiček je name-

njen za progresivno svrhu, za list Naprej itd.

Kažipot: Vozite po Chardon Rd. do Richmond Rd. vzemite White Rd. do Rockefeller Rd., tam bo napis.

V slučaju dežja se zabava vr- ši v S. N. Domu na St. Clair Ave. v dvorani števil 1.

Odbor

Pokojninska akcija

V delu sta dva različna a- mendmanta ohijski ustavi, dolo- čajoč pokojnino ostarelim lju- dem. Takozvani Bigelow predlog bi imel priti na glasovnico ob prihodnjih volitvah, ako ne bo- do volilni odbori prizadejih o- krajev črtali iz peticij zadosti podpisov, kar se obeta.

Bigelow predlog se ima bo- riti posebno s davkoplačeval- skimi skupinami, ker določa ob- davčenje posestev in dohodkov v svrhu plačevanja državne po- kojnine, zakar je dvomljivo če- prdre tudi ako pride na glasov- nico. Predlog tudi nima zadost- ne organizacije za seboj.

V organizatoričnem razvoju je drugi predlog "Retirement Life Payments Act", katerega se namerava predložiti za glosa- vanje prihodnje leto.

Dasi določa ta predlog višjo pokojnino, začeni z nižjo sta- rostjo, je ustrojen tako da se bo samo izplačevalo brez ob- dančenja zemljišč ali dohodkov. V svrhu izvedenja tega po- kojniškega načrta se ustanavlja poslujoče klube ali celice širom države — seveda tudi v Clevel- landu. Vstanavlja se tudi klub v St. Clairskem okrožju (23. vardi).

Ustanovna seja St. Clairskega kluba se vrši v ponedeljek dne 28. avgusta ob 8. uri zvečer v Slov. Nar. Domu, soba št. 3 staro poslopje.

Vsi člani ste vabljeni na se- jo ob določenem času. Vablje- ni ste tudi drugi ali nečlani, ki se želite seznaniti s tem giba- njem, neglede na to če ste na- menjeni postati člani ali ne.

Vabljeni ste tudi oni, ki dvo- mite, da je tak načrt izvedljiv in oni, ki ste iz kakršnegakoli vzroka proti državni pokoj- nini.

Navzoč bo državni coordina- tor, kateri bo odgovarjal na raz- notera vprašanja.

Vstopnina je seveda prosta. Vsakdo dobrodošel.

Za ustanovni odbor

B. Novak

VROČINA POKVARILA ŽE- LEZNIŠKO PROGO

Samo čuječnosti nekega stro- jevodje se je zahvaliti, da ni prišlo te dni v okolici Plzna do železniške katastrofe.

V zgodnjem popoldnevu je opazil strojevodja nekega oseb- nega vlaka, kratko preden je križal progo brzovlak, ki vozi iz Prage v Nurnberg, da s pro- go nekaj ni v redu. Ustavil je vlak in je pri pregledu proge ugotovil, da je bila silna vro- čina tirnice zvitja ter jih dvig- nila s pragi vred v zrak.

Progo so takoj zaprli in želez- niški promet se je nadaljeval tako, da so vlake usmerili pre- ko drugih prog.

90 LET JE BERACIL

V londonskem zavetišču za onemogle je te dni umrl 96 letni berač, ki 90 let ni poznal druge- ga poklica kot beračenje. Ko mu je bilo 6 let, so ga starši že navadili na beračenje, in ostal je zvest tej težavni obrti. Dozde- va se pa, da mu ni slaba predla, zakaj, trikrat se je oženil in je ustanovil dinastijo beračev, saj so tudi njegovi otroci in otrok otroci postali berači po modrih naukih in preskušnjah svojega očeta in deda.

ŠKRAT

Brivec bi svojemu klie- ko rad prodal škaflo pu- "Kaj uporabljate po- za nego svoje kože" je šal.

"Obliže!" je zagodrnjal

"Sedaj sem se maščev- dejal prodajalec čevljev se mu prijatelju, ko je dan- pustila trgovino.

"Kako si se maščeval?"

"Dama, ki sem ji prodal- lje, je telefonistka v te- skem uradu in dal sem jo- pačno številko!"

TAJINSTVENOST GLA- DOLEŽALOVE SMRTI

CLEVELAND. — Sam Gerber, okrajni koroner, je izjavil, da je imel Doležalovo smrt mogoče, katerega so imeli zapre- osumljenega morilca, o- sebi, katerih dele so našli ličnih krajih, polomljeni reber. Doležalov odvetnik vedno trdil, da obtožena- nečloveško mučijo in je- abotno trditve, da je mor- ti Doležal polomljena rebra, tedaj, ko so ga zaprli. Doležal je bil zaposlen kot zida- kako bi mogel delati, imel polomljena rebra? Doležalova smrt silno- stvena in sumljiva, in pre- bo morala dognati, kako- ž njim postopalo in če je- res sam izvršil samomor.

HEIL, MOSKVA!

BERLIN, 25. avgusta. — nes je v neki veliki kavarni orkester zasviral "Internacionalo", bojno pesem komunizma. Vsi gostje v kav- so vstali, čim so ugotovili, šen komad godba svira. Odkar je bil podpisan sovjetski pakt, je prišlo v- jetsko poslanstvo v Ber- Nemcev, ki so vstopili v- udarili s petami ter vzkli- "Heil, Moskva!" nakar so- brnili ter zopet odšli.

NEMŠKA PATRULA POLJSKI

VARSAVA, 24. avgusta. — Iz dobro informiranih kro- se danes poroča, da je davi- koračila poljsko mejo- nemška patrulja ter z- neko poljsko posestvo, pri- miljo daleč na poljskem t- rju, v bližini Ilawe. — Ber- krogi zanikajo to vest.

200 STEKLENIH VINA LITERARNA NAGRADA

Mestna uprava v Beau- francoski Zlati obali je- rila literarno nagrado, no so si mogli izmisliti le- središče vinske trgovine. Nagrado dobi lahko predložena knjiga, ki je- šla v tisku ali obstoji le- kopolis, ki je posebna žir- zna za najboljšo.

Žirijo sestavljajo Pierre noit, Tristan Bernard, Ge- Duhamel in Francois Ma- Nagrada sestoji iz 200 ste- burgundea najboljših let- Podležjo jo prvič v leto- oktobru.

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

Vladimir Levstik:

29

PRAVICA KLADIVA

POVEST

"Ne?" je začudeno odgovoril Kristof. A tisti mah ga je presilila nemogoča slutnja, ki je izpremenila njegovo osuplost v zmedo. "Se pravi," je zamrmral negotovo, "tole sem postal za vodo..." Tako govorec je segel za plašč in je položil torbico na mizo.

"Njena torbica!" je vzkliknil Kristof. "In v torbici denar! ... denar, čudno."

Narednik je stopil bliže. Njegove oči so se zabodle v Kristofa, kakor dve šili.

"Zakaj ste ji vzeli torbico?" je vprašal tiho. "Saj vam ni bilo treba denarja. Bogati ste. Menda je zato, da bi speljali preiskavo na krivo smer?"

Kristof je prebledel in skrtel z zobmi. Stisnil je pesti. Njegove oči so se zablikale.

"Kako!" je vzkliknil. "Kaj se vam zdi? Saj slišite, da sem bogat!"

"Tako pravi vsak," je kratko odzval navednik. "Denarnica morjenke se je našla pri vas. Ostalo bomo videli. Sumljivi ste. V imenu zakona..."

Kristof je bil zažvenketala v roki.

Kristof je pobesnel. Glava mu je pokala, krvav mrak se je delal pred očmi. Vse Ravne so se tresle od njegovega kroka.

"Mene!" je zagrmel. "Vi me poznate. Tri leta sem se boril namesto vas — in v zahvalo me dolga sem morilec? ... Ne morem vam! ... Mi smo imeli vse, gospod! Mi ne moremo za to, da ste doma med streljali pošteni ljudi in mi lopove na debelo! ... Proč!"

Bil je okoli sebe kakor iz ušesa. Z njim je strgal dvocevko z zila. Že je vhitil v roki, ko je udaril pal na obraz. Desetnik je bil udaril s kopito puške na koleno, navednik mu je izmedel nogo.

Ko je uklenjen odhajal izpod strehe, se je ozrl. Njegov pogled je zletel proti Alešu, kakor plamen. Strašna beseda mu je visela na ustnicah. To ni bil izrekel.

Minar se je, pljunil in šel. Vse, da je pridobil časa, mu je bilo hladno. Zda se je pripravi in urediti svoje stvari. Črte njegovega obraza so se krivile v zloben razpored. Za kovačem — Kristof!

Njega je doletela usoda! Bil je bil kriv. Zakaj ga je klopil pred sedmimi leti? Zakaj ni uklonil njemu, Alešu, ki je bilo že v zibki namenje-

no, da bo vladal — čeprav za ceno žrtve in krvi!

Kristof Blagaj pa je mirno stopal med svojima spremljevalcema. Niti se ni več branil, niti ni črnil glasu. Le časih je zastokal kakor izmučena žival. In mene, grenke solze so mu kapale na verigo, ki je bila njegovo plačilo za Kokardžo in Panteljski Vis.

Vest o strahodejstvu je spravila vse Ravne po koncu. Blagaj se je vrnil z vojne! Blagaj je domov grede srečal Katro in jo je vrgel v jez, da bi se lahko oženil s kovačevno Lucijo! ...

Bilo je, kakor da je izbruhnila revolucija. Vse je drlo iz hiš, vse je kričalo in trepetalo od ogorčenja, ko so nesli utopljeno v mrtvašnico. Le kaj, bodo Ravne še govorile, kadar nekaj let, da so postale jama morilcev, kjer ni bilo več varnosti ne miru?

Veliko je bilo takih, ki so se zaklinjali, da Kristof ne more biti kriv. Vsi drugi pa, in posebno ženske, so divje žugali s pestmi proti hiši Andreja Možine.

XLII.

Tisti, ki so mislili, da je s Kristofovo vrnitvijo, s smrtjo Katre Blagajke in z naglim razkrinkanjem njenega morila dosežen višek presenečenja, so se motili. Že drugi dan jim je prinesel razočaranje, o katerem bodo Ravne še govorile, kadar o ljudeh te povesti zdavnaj ne bo več sledu.

Bilo je pozno popoldne. Vzemi mirni vaščani so stali pred hišami, pripovedujoč drug drugega najnovejše novice: kako je davi Aleš pri gospodu Vojski bridko jokal nad sramoto Blagajevih hiše; kako so se zbrale razjarjene ženske pred kovačijo, da bi povedale zapeljivki svoje mnenje; kako je Lucija vpila, da je Kristof nedolžen, in kako se je nezvestna zgrudila na hišni prag. Vse so vedeli, o vsem so razpravljali in ugrabili, samo najvažnejšega ni vedel nihče: tega, da leži stara Beloglavka na smrt bolna v svoji koči ter vpije in kliče župnika in da je ni žive duše, ki bi slišala njen obupni krik.

Mračilo se je že, ko je naposled zacingljala cerkvenikov zvonček in se je pokazal na cesti Jakob Vojska s sveto potnico. S sklonjeno glavo in očmi turobno uprtimi v tla je stopal skozi vas do mlina in mimo mlina proti Beloglavkini podrtiji. Ljudem, ki so poklekali ob poti, se je zdelo, da so ga

dogodki minule noči še bolj upognili in še bolj pobelili njegove lase.

In to je bilo resnica. Gospod Jakob Vojska je trpel vse muke neutolažljive vesti. Kdo drugi kakor on je bil kriv, da je Kristof utopil svojo ženo? Kdo je stal pred sedmimi leti ob smrtni postelji starega Blagaja? Kdo je svetloval nesrečnemu starcu, naj postavi Katro med sina in med brezverčev hčer? On, Jakob Vojska, v svoji gospodstvalni želji! ... In zdaj, čez sedem let, je dozorel sad njegovega dela. Poteptana ljubezen se je maščevala, Alešev brat je postal morilec. Uklenjenega so ga gnali v ječo, sodili ga bodo za njegov strašni zločin, še pozni rodovi ga bodo kleli.

Pravega, največjega krivca ne bo sodil nihče. Pravi krivce ne bo delal pokore. Namestnik božji, prinaša v tem trenutku grešni duši oprostitev. Gospodovo — on, ki samemu sebi oprostiti ne more!

S to mislijo v srečo je sedel k postelji stare Beloglavke, da bi jo izpovedal. Videl je, da je bil skrajni čas. Nesrečnica je komaj še govorila. Gospod Vojska se je sklonil k njej in je nastavil uho.

Že prve besede, ki so se mukoma utrgale iz njenih ust, so bile take, da je ostrmel. Beloglavka je umirala, toda zastran izpovedi se ji ni mudilo. Klicala je za zato, da bi mu povedala strašno skrivnost.

Sinoči, je hropla z usihajočim glasom, sinoči o mraku je prišla k njej Blagajka, da bi ji vedeževala iz kvart. Ko je odhajala, je pozabila svojo torbico na mizi. V torbici je bil denar. Ona, Beloglavka, se je zbrala izkušnje in je nesla torbico za njo. Po cesti, ki vodi ob jezu, je šel. Tema je bilo. Le časih je posvetil mesec izza oblakov, ki venomer, venomer ... In takoj jih je gonil veter mimo njega, v temi začela Katro pred seboj. Že jo je skoro došla, že jo je ugledala, zakaj prav takrat je spet posijala mesečina.

In že je hotela zaklicati, ko se je mahoma nekaj zgodilo. Iz grma onkraj ceste je planil človek Katro tik za hrbet. Bilo je, kakor bi ji vrgel nekaj okoli vratu. Nato jo je pahnil v vodo in je zbežal. Tisti mah, ko je voda pljusnila in goltila in požrla nesrečnico, se je mesec skril in spet je tema zalila vse kakor smola. Beloglavka se je prestrašila tako, da je omedlela. Ko se je zdrnila, je bilo vse tiho. Samo voda je bila vseh tih. Samo voda je bila izpušila torbico iz roke in jo je pozabila tam ob jezu.

Hotela se je zjutraj vrniti ponjo, pa je obležala. Strah ji je udaril na srce, čutila je, da ji stoji smrt ob zglavju. Preden umre, je hotela povedati,

kdo je morilec ... da ne bi obdolžili drugega.

Ona ve, kdo je bil. Spoznala ga je pri mesečini! ... Gospod Vojska je vzdihnil. Ali je prišel zato, da pokliče ljudi na pričevanje zoper svojo žrtev?

"Potolažite se," je zamrmral. "Imajo ga. Vrnili se je in je srečal ženo in jo je utopil. ... Bog mu odpusti! ..."

"Kdo?" se je zdrznila bolnica. "Koga imajo?"

"On ni bil, gospod!" je obupno zavpila starka. "Kristof je nedolžen! ..."

"Nedolžen, praviš?" župnik toliko da ni zavrisnil. "Kristof nedolžen? Hvala Ti, o Gospod! Njegov brat je bil," je zamrmrala Beloglavka.

Radost Jakoba Vojske se je mahoma izpremenila v brezmejno grozo.

"Njegov brat?" je zastokal. "Premisli, kaj govoriš! Bledeti ti, nesrečnica!"

"Njegov brat ... Aleš ... mlinar ... Spoznala sem ga v mesečini. Bog naj mi ne odpusti na smrtno uro, če ne govorim resnice ..."

Gospod Vojska se je zrušil na stol in si je zakril obličje z rokami. Aleš — morilec! Njegov Aleš ... Steber njegovega zaupanja, skala, na katero je postavil svoja dela! Bilo je nemogoče, in vendar je moralo biti res. Župnik je zdaj mahoma razumel veliko stvari, ki je dotlej ni hotel razumeti. Poslednja mrena mu je padla z oči, strahota za srahoto je vstajala pred njegovim duhom.

Videl je Aleša, kako mu je prisegal na živega Boga, da ni izdal Andreja Možine. Videl ga je na govorniškem odru ob proglasitvi Jugoslavije in je zdajci vedel, da jo je proslavljal Judež Iskarjot. In videl je sebe, kako ga ne nekdanji učil sovražstva in zavisti, častihlepa in laži, da bi koristil stvari, ki je prijala njegovemu napuhu. Videl se je, kako je strahoma gledal sad svojega semena, braneč se verjeti, da je njegov. Zda

pa je sad dozorel; zrel in odprti mu je ležal v naročju in je razlival po njem svoj strup. Vsako tajenje je bilo zdaj jalovo, zaman vsaka prevara in vsako zapiranje oči. Aleš Blagaj je bil Judež in morilec — s tem je bilo vse povedano. To je pomnilo obsodbo, propast in osramočenje vsega, kar je Jakob Vojska mislil in delal, snoval in gradil v svojem minulem življenju!

In zdajci je vstala pred njim krvava senca Andreja Možine in v dušo mu je zabučal njegov slovesni glas:

"Božje kladivo mora udariti, danes ali jutri, prej ali slej. ... Kar je krivo, bo ravno, in končano bo, kar je zlo! ..."

"Nenikekas!" je zamrmral gospod Vojska sam pri sebi. "Izpričana je pravda, še nocoj bo ležal pred vsem svetom dokaz ... Zmagal si, Andrej Možina!"

Kaj mu je bilo storiti? Ko si je župnik zadal to vprašanje, je izkušnjavec napuha poslednji vzdignil glavo. Šepnil mu je, da je vse v njegovi roki. Nihče še ni vedel resnice — samo umirajoča in on.

"Ostani!" je sikal glas hudobnega. "Ostani pri njej do poslednjega trenutka. Ne kliči nikogar ... in molči kakor grob ... Še je čas, da se rešiš ponižanja! ..."

Toda Jakob Vojska je hotel izpiti svoj pelin do dna. On, ki ni prizanesel nikomur, ni smel priznati niti samemu sebi. Bolje je bilo, da sprejme kaznen tuka, kakor da bi jo nosil tam na vekomaj.

Vstal je, odprl vrata in poklical cerkovenika. Še enkrat je zazvenel njegov glas trdo in ukazujoče kakor nekdanje dni.

(Dalje prihodnje)

Farma naprodaj

Farma 42 akrov, dobra cesta, elektrika, 2 akra grozdja, se prodaja poceni ali pa se zamenja za hišo v Clevelandu. — John Daney, R. D. No. 2 Rock Creek, Ohio.

Čemu kupujete led, ko lahko kupite dobro ohranjeno, rabljeno električno ledenico. Za več pojasnila vprašajte na 819 East 185th Street.

Išče se

Išče se ženska za hišno delo. Naslov se pusti v uradu tega lista.

Proda se

Proda se hiša obstoječa iz 19 sob, 15 je opremljenih, 3 kopalnice, 3 garaže. Proda se za \$6,500. — Vpraša se na 1764 East 65th Street.

Margaret Georgandis

prej pri Gordon Park Beauty Shop, 6914 St. Clair Ave. naznanja vsem prijateljem in znancom da ima OTVORITEV novega prostora

V PETEK 25. AVGUSTA NA

6915 ST. CLAIR AVE.

POD IMENOM

Margaret's Beauty Salon,

kjer bo z veseljem sprejela svoje številne prijateljice in odjemalke.

Specialno za en teden \$3.50 permanent wave za samo \$2.00.

POKLIČITE ZA SESTANEK

HENDERSON 9863

(6) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do pokrova a veliko skledo in male skledice za sadje. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

ENGLISH SECTION

SDZ Holds Sixth Olympiad

Marathon Run Big Feature in Tomorrow's Meet

By Elsie Desmond

Every year, the Slovenian Mutual Benefit Association sponsors a successful Olympiad. This year they expect to top them all. At the Olympiad there will be high jumps and many other events for the athletic members of the SDZ. This huge event will take place at Pintar's Grove in Euclid, Ohio.

All members participating in the events will wear gym clothes. Those participating in the marathon contest will be first examined by a doctor free of charge.

Here is a partial list of the athletic events: High jumping, dashes all the way from 40 yards to 220, running broad jumps, shot putting, pole vaulting, a mile run, and discus throwing.

Here is something about the 13½ mile run. It is said about marathon running that all you do is plod along steadily, breathe through your mouth, with your body bent slightly forward, and hold your head high. In the SDZ run, you should have your trainer with you, he in turn should have all your equipment for running ready, such as water, towels, etc. This marathon will begin at 10 a.m. A few of the entrants are: Steve Antonio, Frank Flemencic, Steve Vogrin and Louis Zgonec.

SDZ's finest and fastest athlete, Bertha Somrack, hopes to win the 50 and 100-yard dashes. There will be quite a lot of competition, since her sister is also trying out for the same races.

In the girls softball game, these two teams will play: Colmanwood vs. St. Clair. An added attraction will be the exhibition of weightlifting by the Raymond A. C. The SDZ Honor Guards will also give an exhibition of drills under the direction of W. J. Esser. SDZ's cameraman, Max Traven will take pictures of the events. Rudy Lokar, the English Editor of "Glas," will be the sports announcer.

Prominent men to visit this affair are: Mayor Burton, Mayor Sims of Euclid, County Engineer McWilliams and Judge F. J. Lausche.

Edward Kovacic will be the chief field judge of the Olympiad. Others who will work on this affair are: Max Traven, chief marathon judge; Bill Vicia; William Zakrajsek; Phil Sirca, reporter of the Enakopravnost; Joseph Okoren; Frank Shuster; Raymond Breskvar; Louis Zgonec; Louis Starman; Paul Oblock; Anthony Brodnik; Mary Frank; Edward Seitz and William Jerse.

Dancing will begin at 1:00 p.m. Johnny Pecon and his orchestra will provide the music. The slogan for the Olympiad is: "Rain or shine, the show must go on."

Councils Battle

Two friendly Class A teams will clash tonight at Glenview Park and each will represent a candidate for Council. From out Collinwood way will come the Drenik's Erin Brew ten who have won for themselves the reputation of being tops in Class A softball competition. This is the same team that last year copped the City-wide title as the Strugglers. The Drenik's will be representing Rudy Lokar for Council and will attempt to make the exhibition one sided in favor of the 32nd Ward candidate.

Their opponents will be the Edward Kovacic for Councils, a team made up for the most part of St. Clair neighborhood boys who have won popularity as Class A ball players. Ed is the well-known local sportsman and baseball umpire who is campaigning in the 23rd Ward. The game will start at 7:30 p.m. and as a special attraction the popular Slovene quartet which has been heard on the Slovene program frequently will make its appearance to entertain the crowd at the game. Glenview Park is located on 110 St. north of St. Clair Ave.

This Bowling Game

By Phil Sirca

Bowling is one of America's greatest and most popular indoor sports; and here is a little bit on that game which may interest you. With the exception of archery, this is the oldest surviving English game. The first to play it were Englishmen. It was played as early as the thirteenth century; but the first real match was bowled on the Knickerbocker Alleys on January 1, 1840 in New York City. Bowling was practically organized by the American Bowling Congress way back in 1875, although a convention was held 20 years earlier which brought no results.

Bowling on regulation alleys developed a greater excitement than bowling on the green in the heyday of the gay nineties. The pins are set up so as to form a triangular figure at the end of the alley whose regulation size is 60 ft. in length and 42 inches in width. A bowler is allowed two balls to a frame; ten frames constitute a game.

The aim of this game is to topple the maple pins with the first ball, if you knock them all down, you have a strike. If you fail to do that, you still have a ball left with which to roll a spare, that is if you don't miss. When a player makes a large number of strikes and spares in a game, a large total is gained. The maximum score possible is 300, and also a dream come true if one bowls it.

The greatest individual bowler, according to Pozelnik of the Waterloo Alleys, was the Belgian, Count Gandler. He was the only man barred from the ABC matches because of his excellent and astounding playing. With only one step to the line, he would send the ball down the alleys and wipe the pins clean. In a 120 game match at Buffalo in 1930, his opponent rolled as high as 290 and 300; but Gandler defeated him with an all-time high average of 250.

Petrich-Podobnikar

This morning at 11 at St. Paul's church in Euclid, Miss Rose Petrich, daughter of Mr. and Mrs. Joe Petrich of 15602 Calcutta Ave. became the bride of Mr. Michael Podobnikar, son of Mr. and Mrs. Frank Podobnikar of 19508 Mohican Ave. Mr. Ludwig Petrich, brother of the bride, gave the bride away.

The bride's ensemble was of white satin. She carried a bouquet of white roses and lilies-of-the-valley.

The maid of honor, Frances Petrich, sister of the bride, wore a gown of peach taffeta. The bridesmaid, Vida Krajnc, wore aqua marine. Both carried bouquets of Talisman roses adorned with baby breaths.

The best man was Mr. Frank Znidaric; the usher Mr. Joe Repina.

There will be a reception in the evening at the bride's home. Immediate relatives and friends have been invited. Following the reception, the couple will leave for a honeymoon to Johnstown, Pa.

On Vacation

Last Saturday, Miss Mary Klemenc of 1058 Addison Rd. and Miss Tillie Sivec of 1097 E. 71 St. left for a three week vacation in California.

Milk is a far more concentrated food from the standpoint of solids than most of us imagine. We think of milk as a liquid not much above the consistency of water; but it contains 13% of solids by weight, which is more than is contained in onions, beets, carrots, squash, pineapple, turnips, oysters, cabbage, radishes, cauliflower, celery or lettuce. Though milk is one of the most nutritious foods, it is not entirely adequate; as experiments conducted on infants and young animals, who dieted solely on milk, developed anemia.

SEZNANITE JAVNOST

Z VAŠO TRGOVINO

POTOM ...

‘Enakopravnosti’

ZUMBERAKS BOW TO LOYALITES, 6 TO

CROATIANS BEATEN ON ERRORS IN SEMI-FINAL SKIRMISH

Errors Prove Costly As SNPJ Men Score Three Times on
Misplays; Loyalites Set to Meet Spartans in
Championship Series

By Stan Zorc
The SNPJ Loyalites who started the season off as favorites to capture the Inter-Lodge title but took a bad tumble in midseason, suddenly found themselves again last Wednesday night at Glenview Park and handed the crafty Croatian warriors, the CFU Zumberaks, a decisive 6 to 3 whipping in the Inter-Lodge League semi-final tussle.

The victory over the second place Zumberaks gives the Loyalites the opportunity to meet the league leading SSPZ Spartans in a best out of three game series to decide the wearer of the 1939 Inter-Lodge Softball crown. The championship series will start in all probability on Sunday Sept. 10th.

The tilt started off to be a free scoring affair in the first inning when the Croatians, first at bat, knocked in three runs to forge ahead 3-0. However, the Loyalites, showing more fight and spirit than they have in any of their last eight games, came back in fine style and playing heads up ball throughout, tied the game up in a hurry in their half of the initial inning.

After that neither team would give and it remained for a misplay on the part of the Croatians to decide the game in favor of the Collinwooders. In the third inning big Hank Anslor, Loyalites' slugging first baseman, attempted to steal second. Pete Latkovic, Zumberak receiver, threw wildly trying to get Hank and Anslor went all the way home on the play. Another error in the fourth stanza by the Croatians donated two more runs to put the game in the bag for the Loyalites.

Charles "Lady" Cetinsky hurled one of his best games in a long time for the Collinwood crew and limited the losers to six hits. Opposing pitcher Johnnie Latkovic also made a good showing before the large crowd on hand as he allowed but seven safe bingles.

Big "Sunny" Zoretich, Croatian first baseman and one of the really hard hitters of the league, started the fire works off in the opening stanza for his team. After a single and a walk had put Stan Celavie and Pete Latkovic on second and first base respectively, Zoretich came to bat and brought both boys in with a terrific three base hit to right field. Zoretich then scored on Joe Dudek's sacrifice fly to left.

Frank Gregoric, leadoff man for the Collinwood crew, drew a walk. A pair of singles by Joe Gregoric and Andy Zadel sent Frank across the plate then both men on base worked a double steal. Two consecutive sacrifice fly outs brought in Joe and Andy to tie the score up at three all.

The misplay in the third period gave the Loyalites a 4-3 advantage and they played hard to keep it because the Zumberaks were right there all the time pressing hard on their heels. In fact, the Croatians were working too hard if anything. In the fourth with two outs, singles by Patsy Krall and Tony Kastelic and a double steal put men on second and third. Both scored when Gaski, trying too hard, muffed F. Gregoric's bouncer down to short. That was the end of the ball game as far as scoring was concerned. However, the Zumberaks never gave up and were in there fighting all the way and showing that same pluck and spirit that kept them at the top throughout the entire season.

The Loyalites on the other hand, played one of the finest games of the year and displayed that same stuff that made them the terrors of the league at the start of the current year. Look for them to give the Spartans a real battle for the title in the very near future.

Spartan Jrs. Annex Cleveland SSPZ Crown

The Spartan Juniors, juvenile unit of Lodge Spartans, scored two decisive victories over the Outlookers of Collinwood in a best out of three game series to be crowned SSPZ Softball Champions of Cleveland.

Romping over the Collinwood youngsters 15 to 4 Tuesday morning at Gordon Park, the Juniors went out to meet the Outlookers on their own grounds at 167th St. and Groveswood the next day and came away with a 12 to 6 triumph and the SSPZ title under their belts.

In the first game of the series Spartan Jr. third baseman Frankie Beniger turned out to be the hero of the day as he slapped out a homer with the bases loaded to break up a 4-4 tie in the fourth inning.

Vic Intihar, Spartan receiver, had three out of four in the second game. One of the hits was a four sacker with two on.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311 - 5312

Loyalites' Barn Dance

Tonight the Loyalites lodge of the SNPJ will ring up the curtain on its second barn dance of the season at Manchutta's farm, off Green Rd. The music is to be furnished by our own musical maestro, Frankie Yankovich and his orchestra. Admission is set at 30 cents, and dancing will continue 'til who cares when. There will be plenty to eat and drink, spare none.

It is our sincere hope that we shall have the cooperation of the SNPJ members, friends and followers of the Loyalites baseball team.

It has been a proven fact that a good time can be had at a Loyalite affair, so nothing more can be said until we meet tonight at Manchutta's farm. Don't forget, it's Loyalite's nite to howl! — Jr.

Lake Shore Post Outing
Pack up your troubles and bring them to the Lake Shore Post outing at Pintars Grove, Eleanor Road off East 260 St. tonight. Your trouble will evaporate like a snowball in July. Entertainment committee has procured the peppy orchestra of Tony Trunko. Come out and have a good time amongst the jolly Legionnaires. In case of rain it will be held at Knaus' Hall, 62nd and St. Clair Ave.—Committee.

Outing
Socialist Zarja will again have its annual outing at Tancek's farm this year. All those wishing to ride out by truck, must be in front of the Slovene Auditorium at 9 tomorrow morning.

Ed Stokel who had three out of three in the initial scramble, picked up two homers one with two men on, to sew up the second game for the Juniors.

Particularly outstanding in the series was the defensive play of Johnnie Kromar, Spartan Jr., shortstop who figured prominently in three double plays in the first of the series tussles. Little Nicky Zgonc won esteem as a first rate pitcher as he allowed a total of only nine hits in both games. Hank Korelic was on the mound for the Outlookers and did a nice job but he failed to get support from his team mates.

ENGLISH SECTION

LOUIS JARTZ, Editor

Carries All Official News of
Inter-Lodge League

AUGUST 26, 1939.

THIS WEEK

Some of my friends are against mentioning anything political on this page; but that is hardly avoidable as many of our young people are beginning to take politics seriously. And that is as it should be. There is a gradual rising of the tide where politics to people is beginning to seem very important. — There are many young people who worked on WPA, and now are aware that politics kicked them off. The Republicans are an object of scorn to them.

There are very few active young people in our social circles (look around, if you don't believe this) who are not interested in politics. Some, no doubt, from the mercenary angle, and some for ideals. It happens that political hacks have made politics stink; but it is also true that politicians with ideals have given this city and this country some of its finest men.

Cleveland has two statues of politicians. There is one of Tom Johnson on Public Square, the only mayor of our city, the people saw fit to memorialize. There is another fine statue on the Mall of Lincoln. Both of these men had ideals. If it were not for the people's support, they would have meant nothing. If we want their ideals carried on, we must make ourselves politically intelligent.

We must vote for the things we think are right, and if we disagree, let's at least vote. For in your vote you are as equal and powerful as the president. He only has one vote as well as you; and the fathers of this country shed their life blood for that right of yours.

At Ludwig's Barn

On Sunday, September 3rd, they are giving away two tons of coal or \$15 in cash at Ludwig's Barn in Euclid. All those who purchase a chicken or a spaghetti dinner on any Saturday may be recipients of free prize. The proprietor assures us that a good time and good food is enjoyed by those who have been regularly attending his place.

Adria Singing Society

There will be rehearsals at 8 p.m. at the Slovene Society Home every Tuesday instead of Monday.

Political Patter

The Grill-for-Council committee is sponsoring a social at which Mr. Vatro Grill of the 23rd Ward will open his campaign with an announcement of his program on Friday, September 8th at the Slovene National home at 8 p.m.

We are informed by the campaign chairman, Rudolph Lisch, that a host of friends and well-wishers are planning to attend. Many of them have already bought tickets.

The public is cordially invited to attend this affair, where they may listen to Grill's position in the coming political fight.

Mr. Grill was an early supporter of Roosevelt, and last year, he was a campaign chairman for Charles Sawyer, who was the Ohio New Deal candidate for Governor.

Mr. Grill at present is the editor of the SSPZ organ, Napredok; he is also an attorney.

The Lokar-for-Council committee will give a free dance, at which seven orchestra's will play, at the Slovenian Workmen's Home on Thursday, September 7th. At this affair, Mr. Rudolph Lokar will give a talk, outlining his stand on the issues of the ward.

Mr. Bernard McGroarty, candidate for council in the 32nd ward and president of Labor's Non-Partisan league, will give a talk at the CIO picnic tomorrow at Chippewa Lake Park.

Mr. McGroarty, though an AFL union man, introduced a resolution before the Cleveland Federation of Labor condemning the police action at the Fisher Body strike.

We learned recently that Max Traven, assistant secretary of the SDZ Society, is running for the office of councilman in the 28th ward.

Debeljak-Polanz

This morning at 9, at St. Mary's church on Holmes, Miss Josephine Debeljak of 15019 Hale Avenue became the bride of Mr. John Polanz of 14022 Jenne Ave.

The Comrades are opening the Slovene Auditorium's dance season early, with a Fall Dance on Saturday, September 16th.

Strugglers Defeat Yugoslav Ace on Detroit, 6-1

Win Double - Header at Meadville

By Edward Seitz
A good sized crowd was on hand last Sunday morning at Glenview Park to watch the local Strugglers (Dreniks Erin Brews) upset last year's SNPJ champs, the Detroit Young Americans.

The game started out to be identical as the weather, so far as the Strugglers were concerned, because the Detroiters were the first to score. At that stage of the game, one run appeared to be sufficient to warrant another victory for the last year's victors. But as the sun broke through the ominous clouds, so did Eddie Miklavic's triple, with two men on, in the fifth. The Strugglers had now enough runs to win. Pitcher, Eddie Zale, got in the spirit of the run making, and followed with a double scoring Miklavic, thus putting the game on ice.

For the Young Americans, the three hits they received were distributed among Ray Travnik, Plahutnik and Lefty Hostnik. Pitcher, Bucky Wierbicki who pitched a superb ball for the first 4 innings fanned a total of eight Strugglers. Even in defeat, the Y. A. boys showed a fine spirit of sportsmanship as they all congratulated the winners and hoped they ultimately would win the national SNPJ title in LaSalle on Labor Day.

So the password among all the Clevelanders, especially the Strugglers is, "On to LaSalle and victory."

Last Saturday afternoon, a few of the St. Jerome's ball players accompanied the Strugglers on a return engagement to Meadville, Pa. There the team met the local Talon Zippers, and defeated the boys in a double-header 4-0 and 1-0. Pitchers, Matt Podnar and "Ace" Jerse starred.

Spinster Party

Last Thursday night, a spinster party was held at the Alpine Village Inn for Frances Strumbly who will be married to Maurice Gulich on Saturday, September 16th. Those attending the party were: Pauline Strumbly, Genevieve Strumbly, Clara Baxter, Pauline Plemel, Mary Dejak, Betty Verhovsek, Anna Kasunic, Frances Tavzal, Caroline Kvet, Theresa Minello and Josephine Petruska.

Last Thursday at Brookline Mass., the Yugoslav tennis player, Ferenc Puncer, one of the members of the Yugoslav team, a four-set victory over Bromwich, Australia's top-ranking tennis entry. Should the team mates keep up with him in the excellent play they will be in line to meet the United States Davis holders.

GOING TO LA SALLE

If you plan to go to the SNPJ Labor Day events in LaSalle, Ill., you may get a lent excursion rates for \$11.05. The train will leave Cleveland at 8:30 Saturday, September 2. Excursionists leave Chicago at anytime within ten days. Over a hundred persons are expected to attend this big SNPJ Meet. Reservations may be made with Terbizan, LI 1464, no later than Thursday, Aug. 31.

Engaged

Mr. and Mrs. Steve T. of 567 E. 200 St. announced engagement of their daughter, Annette, to Mr. John M. son of Mr. and Mrs. Frank M. of 18108 Syracuse. Plans, as yet, have been made for the wedding.

Your Favorite Popular Music Selections on Records or Music 3 for \$1.00 at

MERVARS

6921 St. Clair Ave.
ENDicott 3628

A Most Complete Selection of Slovenian and Croatian Records on Victor and Columbia

BUKOVNIK

Photographic Studio

762 EAST 185th ST.
KENmore 1166

SAFETY MATT

GRANDPA MATTAVISH BE THE MOST OVER-BEARING ON EARTH—

"But that's all changed," he read that "The meek inherit the earth."

Would you like to know the way you can "come into money" and that every six months?

Then let us explain how savings deposits are earning interest regularly, at the current rate of 3% per annum.

Savings are invested in small mortgages on homes. We have a plan that will meet your needs, no matter for what purpose you wish to save.

All deposits are INSURED to \$5000. by an agency of U.S. Government.

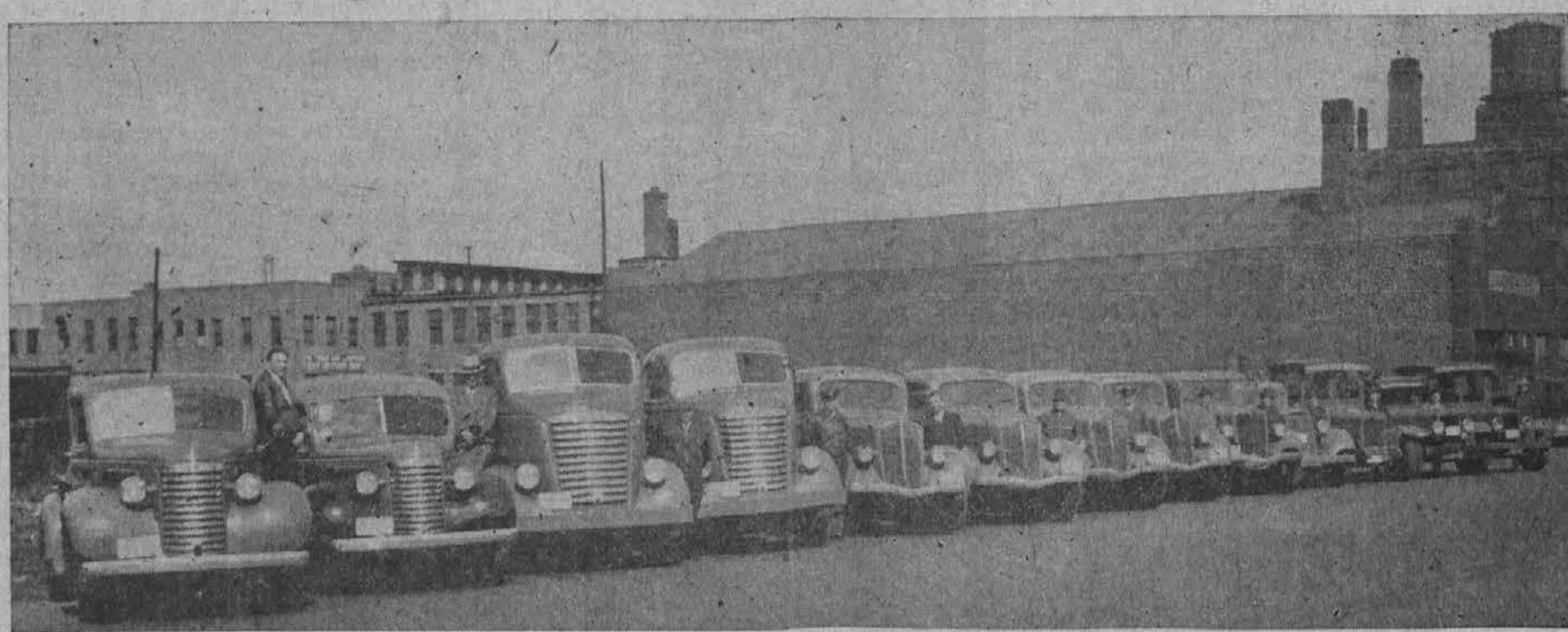
ASK FOR DETAILS
SAVE WITH SAFETY

St. Clair SAVINGS & LOAN CO.
62.55 ST. CLAIR AVE. HENderson 5311

More English News on
Page 3

BEROS STUDIO

for fine Photographs
6116 ST. CLAIR AVE.
NEW - MODERN - SPACIOUS
Closed Sunday during July and August
Tel.: ENdicott 0670
Every Convenience

For weddings, parties, picnics, or any other affair, we recommend that you order our large variety of soft drinks. You will be assured of the best and purest drinks that are possible to get.

We also have a variety of beers, Ale and Half & Half. We invite you to call HENderson 4629, and we will deliver it to you, be it at home, to a hall or on the picnic grounds.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-6519 St. Clair Avenue

LOYALITES Barn Dance

TONIGHT SAT., AUGUST 26, 1939

HELD AT MANCHUTTA'S FARM

MUSIC BY

FRANKIE YANKOVICH AND HIS ORCHESTRA

ADMISSION 30c

DANCING FROM 8 P. M. TILL ??